

# INTEGRÁLT VÍZHÁZTARTÁSI TÁJÉKOZTATÓ ÉS ELŐREJELZÉS

2016. december

- kivonat -

**Készítette:**

az

**Országos Vízügyi Főigazgatóság  
Vízjelző és Vízrajzi Főosztály  
Vízrajzi Monitoring Osztálya**

és az

**Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság**

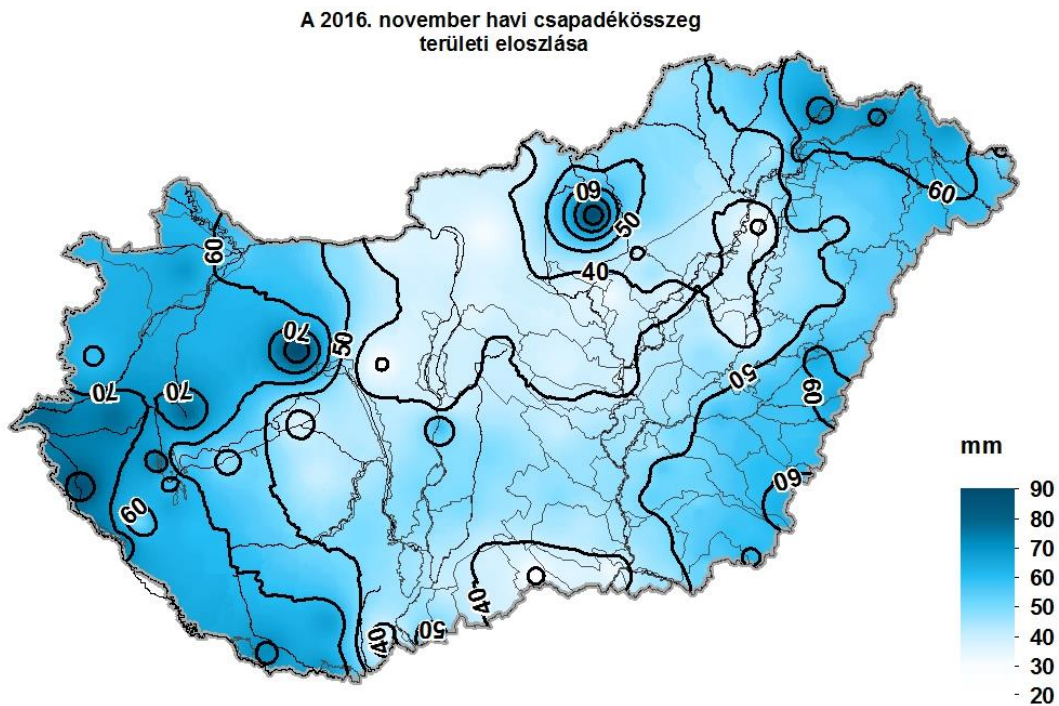


**Budapest, Szeged  
2016. december 10.**

# 1. HELYZETÉRTÉKELÉS

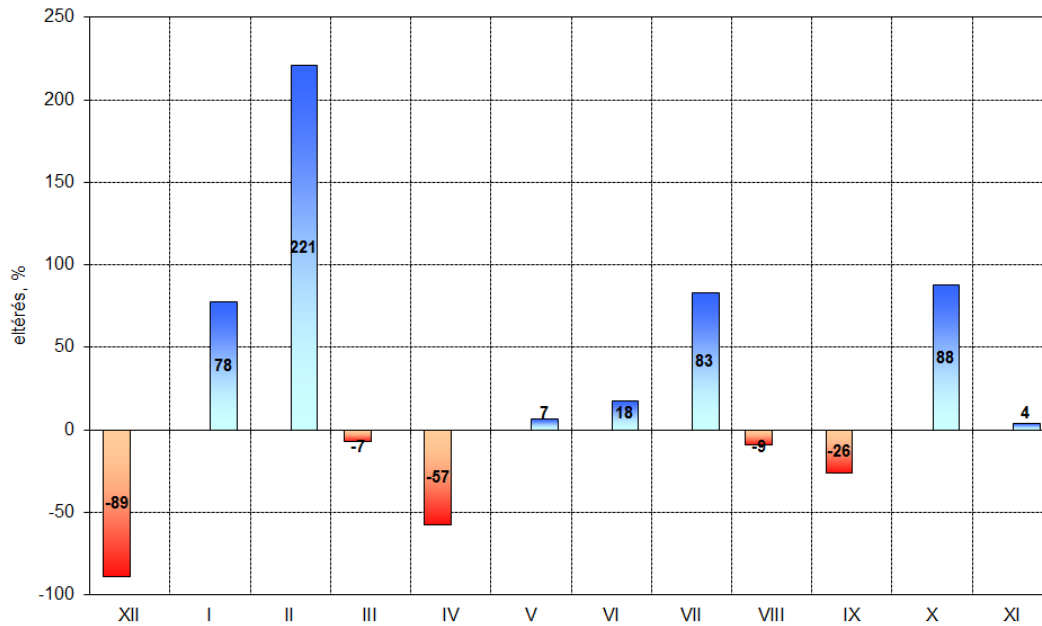
## Csapadék

2016 novemberében a rendelkezésre álló adatok szerint az ország területére lehullott csapadék mennyisége 28 mm (Folyás) és 86 mm (Kékestető) között alakult. Az országos területi átlagérték 51 mm volt, ami 2 mm-rel (4%-kal) több a viszonyítási időszak (1971-2000) november havi átlagánál



Az alábbi szövegközi ábrán a legutóbbi 12 havi időszakra mutatjuk be a havi csapadékösszeg országos területi átlagértékének sokévi átlagtól való relatív eltérését.

**A havi csapadékösszeg országos területi átlagértékének sokévi (1971-2000) átlagtól való eltérése (%) a 2015. december - 2016. november időszakban**



A 2016. január-november időszakban lehullott csapadék mennyisége 532 mm (Felsőveker) és 872 mm (Sümege) között alakult, az országos területi átlagérték 673 mm volt, ami az időszakos átlagnál 150 mm-rel (29%-kal) magasabb.

A 2016. január-november időszakban lehullott csapadék mennyisége az ország területén – Sopron térségének kivételével – meghaladta az átlagot. Az időszakos átlaghoz képest a legnagyobb csapadékhiány (15 mm) Sopron-Fertőrákos, a legnagyobb csapadéktöbblet (364 mm) Dunavecse állomáson fordult elő.

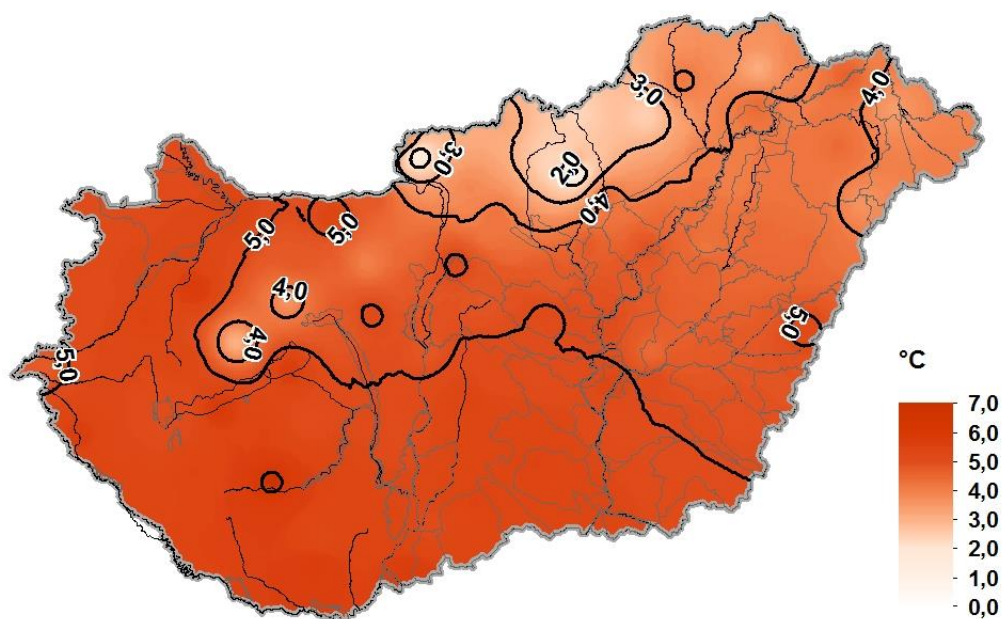
### **Léghőmérséklet**

A november havi középhőmérséklet 0,9°C (Kékestető) és 6,1°C (Kaposvár) között alakult, az országos területi átlagérték 4,6°C volt, ami a sokévi (1971-2000) novemberi átlagnál 0,6°C-kal alacsonyabb.

A havi középhőmérséklet az ország területén – Felcsút, Nyírlugos, Tés, Tésa és Zabar térségének kivételével – az átlagosnál magasabb volt.

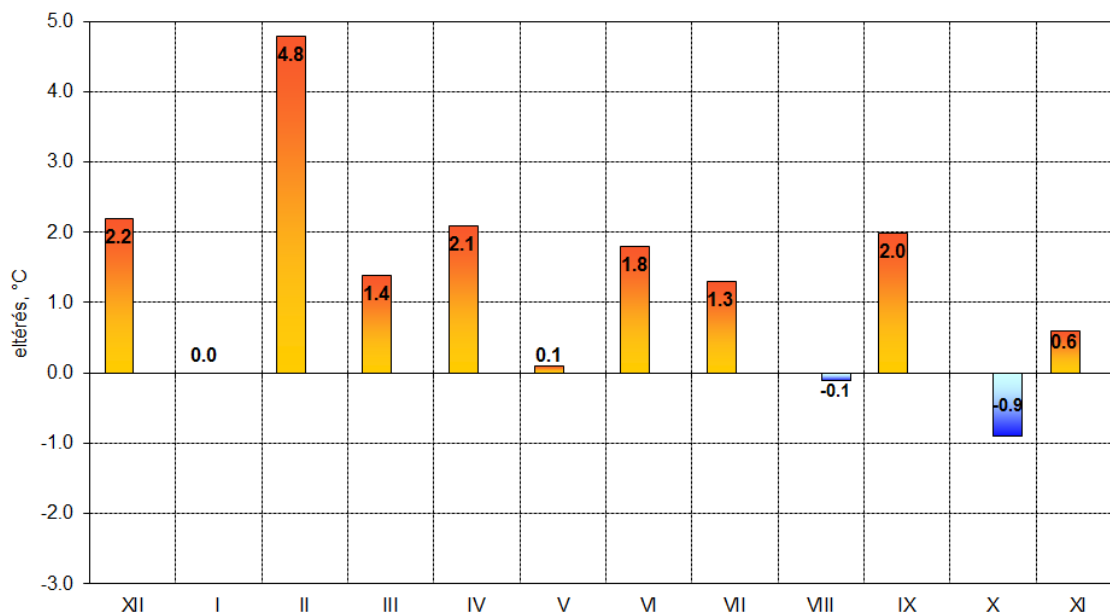
Országos áttekintésben az átlagos november havi középhőmérséklethez képest a legnagyobb negatív eltérés (0,5°C) Zabar, a legnagyobb pozitív eltérés (1,6°C) Nagy-Hideg-hegy állomáson fordult elő.

A 2016. november havi középhőmérséklet területi eloszlása



Az alábbi ábrán a legutóbbi 12 havi időszakra mutatjuk be a havi középhőmérséklet országos területi átlagértékének sokévi (1971-2000) átlagtól való eltérését.

A havi középhőmérséklet országos területi átlagértékének sokévi (1971-2000) átlagtól való eltérése (°C) a 2015. december - 2016. november időszakban



## Talajnedvesség

Síkvidékeinken a talajok legfelső (0-20 cm-es) rétegének nedvességtartalma november végén az egy hónappal korábbi állapothoz viszonyítva csökkent. A nedvességtartalmat jellemző telítettségi értékek általában 60-80% között voltak.

A 20-50 cm közötti talajréteg nedvességtartalma novemberben síkvidékeink területén az egy hónappal korábbi állapothoz képest kissé tovább növekedett. A hónap végén általában a 80-90% közötti telítettségi értékek voltak a jellemzők, ugyanakkor az Alföld területén sokfelé fordult elő 100%-os telítettség.

Az 50-100 cm-es talajréteg nedvességtartalma novemberben emelkedett. Ennek a talajrétegnek a nedvességtartalmát november végén az 50-70% közötti telítettségi értékek jellemezték. Ennél magasabb telítettségi értékek (80-90%) a Tiszántúl északi részén fordultak elő.

## Talajvíz

Novemberben síkvidékeink csaknem mindegyikén emelkedett a talajvízszint. Az emelkedés mértéke többnyire kisebb volt 25 cm-nél. A Kisalföldön, a Dráva-menti síkon, a Mezőföld déli részén, a Kalocsai-Sárköz keleti peremén, a Zempléni-hegység előterében, a Bodroghözben, a Hajdúhát, a Békési-sík és a Csanádi-hát egyes körzeteiben az emelkedés 25-50 cm volt. A Duna-Tisza köze magasabban elhelyezkedő térszínein, a Mezőföldön egyes és a tiszai Alföld több kisebb körzetében az elmúlt hónapban folytatódott a talajvízkészlet csökkenése. A csökkenés általában csak néhány cm volt, maximuma sem volt nagyobb 10 cm-nél.

Az 1971-2000. közötti időszak november havi középértékénél alacsonyabban helyezkedett el a talajvíztükör a Duna-Tisza köze és a Kisalföld területének csaknem egészén, az Északi-középhegység előterében, a Felső-Tisza vidék területén, a Hajdúság, a Hortobágy jelentős részén, a Nagykunság délkeleti felén, továbbá Hármaskörös völgyében. A legnagyobb (200-300 cm, helyenként azt meghaladó) eltérések továbbra is a Duna-Tisza köze északi és déli részén, valamint a Mátra előterében mutatkoztak. A Felső-Tisza vidék területén a különbség-értékek továbbra is jelentősek (100-150 cm) voltak; azonban az ennél nagyobb süllyedéssel érintett körzetek aránya csökkent. A Kisalföldön többnyire és a Dráva-menti síkság középső részén 25 cm-nél kisebb süllyedés mutatkozott.

A viszonyítási időszagnál magasabb talajvízszintet mértek a Kisalföld több részterületén, a Dráva-menti sík és a Mezőföld területének jelentős részén, a Duna-Tisza köze keleti, alacsonyabb térszínein, a Körös-Maros köze területének csaknem egészén, a Nagykunság nyugati felén, a Dél-Hajdúság, a Kis-Sárrét, és a Bihari-sík területén, továbbá a Zagyva, a Tisza völgsíkján, továbbá a Bodrog jobbparti völgsíkján, illetve a bal parton a meder közelében. Az eltérés jellemzően 0-25 cm volt, de jelentősek az 50-75 cm különbség-értékek által érintett térszínek is. Szigetszerűen 100 cm-nél nagyobb értékek is mutatkoztak.

A síkvidékek területi átlagában a talajvíztükör novemberben az 1971-2000. közötti időszak november havi átlagértékénél ~10 cm-rel alacsonyabban helyezkedett el.

## Belvízi helyzetértékelés

2016 novemberében országos összesítésben a belvízrendszerek közötti vízforgalom mennyisége 121,28 millió m<sup>3</sup> volt, ami 22,03 millió m<sup>3</sup>-rel (mintegy 15%-kal) maradt el az előző havi értéktől. A november havi vízforgalom részben a felszíni vízfolyásokból a belvízrendszereken átvezetett vízmennyiség volt.

A hónap folyamán 5 VÍZIG (Székesfehérvár, Pécs, Szombathely, Miskolc Szeged) működési területén fordult elő belvízelöntés. A belvízelöntések maximális kiterjedése országos összegen 1993 ha volt.

A tározókban visszatartott víz mennyisége 2016 novemberében országos összesítésben az egy hónappal korábbi értékhez képest 1,56 millió m<sup>3</sup>-rel (mintegy 2%-kal) csökkent.

## 2. ELŐREJELZÉS

### Időjárás-előrejelzés

Az Országos Meteorológiai Szolgálat 2016. november 11-én kiadott hosszú távú meteorológiai előrejelzése szerint a december átlagosnál kissé melegebb és átlagosan csapadékos, a január átlagos hőmérsékletű és átlagosan csapadékos, a február átlagos hőmérsékletű és átlagosnál kissé szárazabb lesz.

A havi középhőmérséklet és a havi csapadékösszeg országos átlagértékei az alábbi előrejelzett értékközökben várhatók (zárójelben a sokévi átlagokat tüntettük föl):

Hónap	Havi középhőmérséklet [°C]	Havi csapadékösszeg [mm]
december	-0,4 – 2,7 (0,6)	25 – 65 (44)
január	-2,6 – 0,5 (-0,8)	15 – 45 (32)
február	-1,6 – 4,4 (1,1)	10 – 40 (29)

Az OMSZ 2016. december 7-én kiadott középtávú előrejelzése szerint a következő 10 napos időszakban mérsékeltén változékony, téli időjárás várható. Az ország területének túlnyomó részén nem valószínű csapadék. A hőmérséklet az időszak elején fokozatosan emelkedik, a hétvégén az időszakos átlagnál kissé magasabb napi középhőmérséklet várható. Az időszak második felében erőteljes lehűlésre lehet számítani.

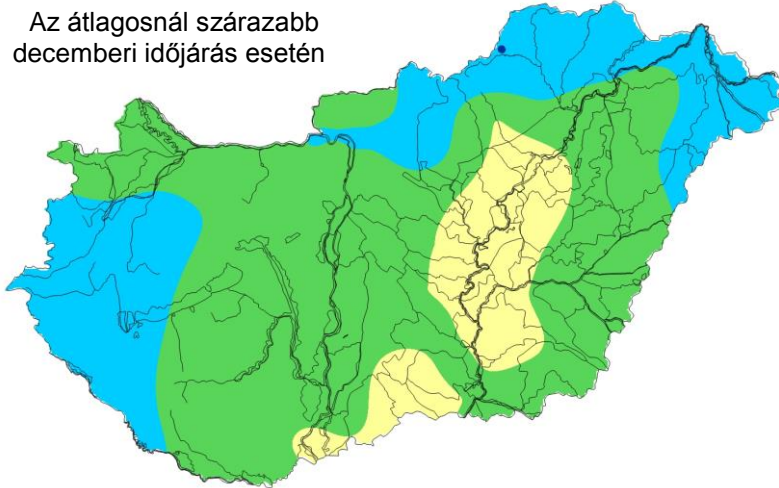
### Vízháztartási előrejelzés

November végén az előző év azonos időszakához képest országos viszonylatban továbbra is nedvesebb vízháztartási helyzet.

A decemberre előrejelzett átlagosan csapadékos időjárás következtében az ország nagy részén átmeneti vízháztartási helyzet várható. Ugyanakkor jelentős területeken (a Dunántúl nyugati fele, Északi-középhegység és Észak-Tiszántúl) nedves vízháztartási helyzetet valószínűsíthető.

Az alábbi ábrakon időjárási forgatókönyvenként szemléltetjük a december havi vízháztartási helyzet várható alakulását.

Az átlagosnál szárazabb  
decemberi időjárás esetén



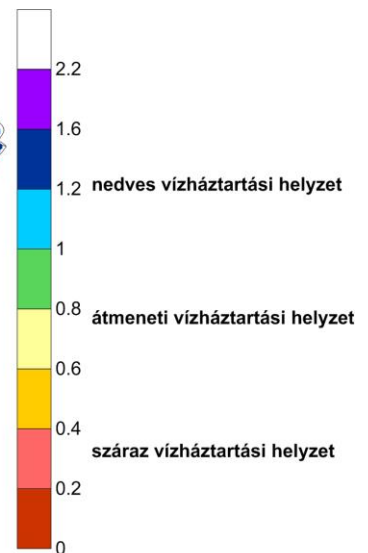
Átlagosan csapadékos  
decemberi időjárás esetén)



Az átlagosnál csapadékosabb  
decemberi időjárás esetén)



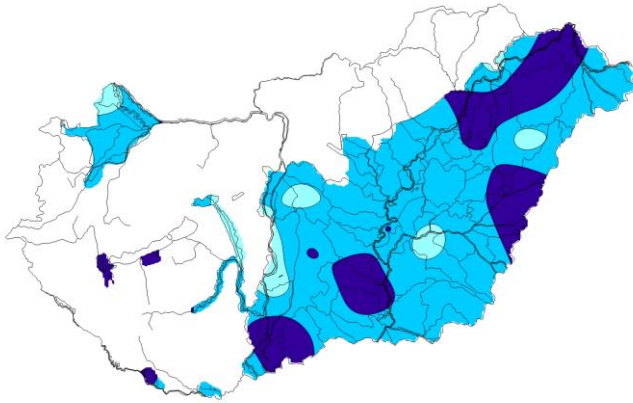
**GVM**



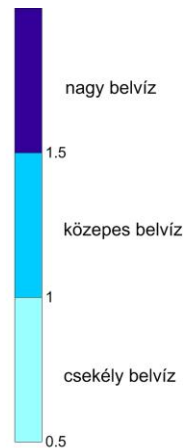
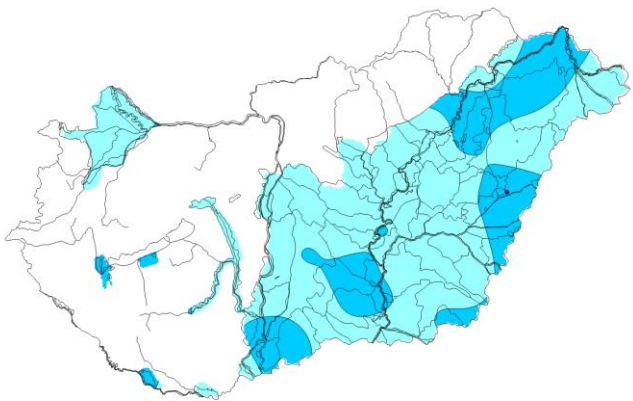
A hosszú távú meteorológiai előrejelzés alapján nagyobb téli-tavaszi belvíz valószínűleg nem fog kialakulni, de csapadékos-havas tél esetén az egyébként is általában magasabb talajvízállású és a szikes területeken, továbbá egyes folyó menti térségekben (leginkább magasabb vízállás esetén) bekövetkezhetnek jelentősebb belvízi elöntések is főleg a Körösök völgyében és az Észak-Tiszántúl területén.

Az alábbi ábrákon időjárási forgatókönyvenként szemléltetjük belvízindex 2016/2017 telére várható területi eloszlását.

A belvízindex alakulása átlagosnál csapadékosabb decemberi időjárás esetén



A belvízindex alakulása átlagosan csapadékos decemberi időjárás esetén



A belvízindex alakulása átlagosnál szárazabb decemberi időjárás esetén

